

กระทู้ถามที่ ๓๓๔/ร.

สภาผู้แทนราษฎร

๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๗

เรื่อง ปัญหาราคาปลากะพงตกต่ำ สาเหตุจากมีการนำเข้าปลาจากต่างประเทศเข้ามาขายแข่งราคา
กราบเรียน ประธานสภาผู้แทนราษฎร

ข้าพเจ้าขอตั้งกระทู้ถาม ถามรัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ดังต่อไปนี้

ตามที่ได้รับกรรณการร้องเรียนจากผู้เลี้ยงปลากะพงในจังหวัดฉะเชิงเทรา โดยสมาคมผู้เพาะเลี้ยง
ปลาทะเลไทย ได้มาร้องเรียนว่าปลากะพงมีราคาตกต่ำ มีปัญหาการนำเข้ามาจากประเทศมาเลเซียผ่านด่าน
ศุลกากรในภาคใต้จำนวนมากที่สุด แล้วขายในราคาถูกกว่าปลากะพงไทยราว ๒๐ บาท
ทำให้ผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงในประเทศเดือดร้อนมาก โดยกรมประมงและศุลกากรทำได้เพียงตั้งด่าน
ตรวจสอบโรคและสารปนเปื้อน ตามกฎหมายควบคุมอาหารและยา หรือ ออย. แต่ก็ไม่สามารถสกัด
การนำเข้าเนื่องจากผู้นำเข้าอ้างข้อตกลงการค้าเสรี หรือ FTA ไทย-อาเซียน แต่ก็เป็นที่น่าสังเกต
ว่าการที่ต้นทุนการนำเข้าปลาจากประเทศมาเลเซียนั้นขัดกับข้อตกลงการค้าเสรีหรือ GATT
หรือไม่ เพราะหากมีการอุดหนุนต้นทุนการผลิตจากรัฐบาล ไม่ว่าจะป็นค่าน้ำมัน ค่าไฟฟ้าราคาถูก
และอาหารเลี้ยงปลาราคาถูก แล้วนำผลิตภัณฑ์มาทุ่มตลาดปลาไทย เกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลา
ก็จะเสียเปรียบแน่นอน จึงขอเรียนถามว่า

๑. ตามที่ราชการเคยมีหนังสือตอบสมาคมผู้เลี้ยงปลาทะเลไทยว่าไม่สามารถห้ามการนำเข้า
ปลากะพงได้ เนื่องจากผิดข้อตกลงทางการค้า WTO เพราะปลากะพงแช่แข็งเป็นสินค้าอุตสาหกรรม
ประเทศไทยไม่สามารถห้ามการนำเข้าได้ ปัจจุบันทำได้เพียงการตั้งด่านตรวจโรค ดังนั้นกระทรวงพาณิชย์
โดยกรมการค้าต่างประเทศ สามารถตรวจสอบการทุ่มตลาดและการสนับสนุนปัจจัยการผลิต
ปลากะพงจากประเทศมาเลเซียได้หรือไม่ การกระทำดังกล่าวอาจผิดข้อตกลง GATT หรือไม่ ขอทราบ
รายละเอียด

๒. กระทรวงพาณิชย์จะมีแนวทางใดในการโต้ตอบสินค้าเกษตรและประมงในราคาถูก
ที่เข้ามาตีตลาดสินค้าไทย โดยอาศัยช่องโหว่เรื่องข้อตกลงทางการค้า หรือ FTA ทั้งที่ตามข้อตกลง
ของ WTO ก็เปิดทางว่าประเทศสมาชิกสามารถใช้มาตรการสนับสนุนเกษตรกรได้ เพื่อเป็นการสำรองอาหาร
ภายในประเทศแต่ก็ต้องไม่มากเกินไปและเป็นไปได้หรือไม่ที่กระทรวงพาณิชย์จะมีนโยบายสนับสนุน

ราคาแก่เกษตรกรให้ได้ราคาสูงกว่าราคาตลาดปัจจุบันเล็กน้อย เพื่อเป็นการชดเชยต้นทุนการผลิตที่มีราคาสูงทั้งค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าอาหาร ค่าแรงที่นับวันจะราคาสูงขึ้น ดังนั้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงสามารถแข่งขันได้ กระทรวงพาณิชย์สามารถกำหนดมาตรการให้ความช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงโดยสนับสนุนราคาให้ กิโลกรัมละ ๑๕ - ๒๐ บาท เพื่อชดเชยต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นได้หรือไม่ หากทำไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

ขอให้อตอบในที่ประชุมสภา

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

ฐิติมา ฉายแสง

สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย

จังหวัดฉะเชิงเทรา

คำตอบกระทู้ถามที่ ๓๓๔/ร.

ของ นางฐิติมา ฉายแสง สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคเพื่อไทย จังหวัดฉะเชิงเทรา
เรื่อง ปัญหาราคาปลากะพงตกต่ำ สาเหตุจากมีการนำเข้าปลาจากต่างประเทศเข้ามาขายแข่งราคา

ข้าพเจ้า นายพิชัย นริพทะพันธุ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ขอชี้แจงตอบกระทู้ถาม
เรื่อง ปัญหาราคาปลากะพงตกต่ำ สาเหตุจากมีการนำเข้าปลาจากต่างประเทศเข้ามาขายแข่งราคา
ของท่านสมาชิกผู้มีความสนใจ ดังนี้

คำถามข้อที่ ๑ ตามที่ราชการเคยมีหนังสือตอบสมาคมผู้เลี้ยงปลาทะเลไทยว่าไม่สามารถ
ห้ามการนำเข้าปลากะพงได้ เนื่องจากผิดข้อตกลงทางการค้า WTO เพราะปลากะพงแช่แข็งเป็นสินค้า
อุตสาหกรรม ประเทศไทยไม่สามารถห้ามการนำเข้าได้ ปัจจุบันทำได้เพียงการตั้งด่านตรวจโรค
ตั้งนั้นกระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ สามารถตรวจสอบการทุ่มตลาดและการสนับสนุน
ปัจจัยการผลิตปลากะพงจากประเทศมาเลเซียได้หรือไม่ การกระทำดังกล่าวอาจผิดข้อตกลง GATT
หรือไม่ ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

๑.๑ การใช้มาตรการเยียวยาทางการค้าเพื่อดูแลและคุ้มครองเกษตรกร/ผู้ผลิตในประเทศ
เช่น มาตรการตอบโต้การทุ่มตลาด (Anti-Dumping AD) กระทรวงพาณิชย์ โดยกรมการค้าต่างประเทศ
ยินดีให้คำปรึกษากับเกษตรกรผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดจากการนำเข้าปลากะพง
จากต่างประเทศมาขายแข่งกับสินค้าไทยในราคาที่ไม่เป็นธรรม สำหรับการขอใช้มาตรการ AD เกษตรกร/
ผู้ผลิตในประเทศต้องยื่นคำขอต่อกรมการค้าต่างประเทศ โดยมีปริมาณการผลิตรวมกันเกินกว่าร้อยละ ๒๕
ของปริมาณการผลิตสินค้ารวมภายในประเทศ และแสดงข้อมูลหลักฐานเบื้องต้นเกี่ยวกับการทุ่มตลาด
ของสินค้านำเข้าจากต่างประเทศ และข้อมูลความเสียหายของอุตสาหกรรมภายในประเทศตามเกณฑ์
ที่กฎหมายกำหนด เช่น กำไร/ขาดทุน ส่วนแบ่งตลาด การใช้กำลังการผลิต สินค้าคงคลัง กระแสเงินสด
ความสามารถในการระดมทุนหรือการลงทุน เป็นต้น ทั้งนี้ มาตรการ AD ใช้สำหรับตอบโต้กับผู้ผลิต/
ผู้ส่งออกจากต่างประเทศที่ถูกโต้สวนแล้วพบว่ามีการทุ่มตลาด โดยเป็นการเรียกเก็บอากรตอบโต้
การทุ่มตลาดกับผู้นำเข้าสินค้าทุ่มตลาดตามอัตราส่วนเหลือการทุ่มตลาดที่เกิดขึ้นจริง

๑.๒ เมื่อวันที่ ๔ เมษายน ๒๕๖๗ กรมฯ ได้จัดประชุมร่วมกับนายกสมาคมผู้เพาะเลี้ยง
ปลาทะเลไทย และผู้แทนสมาคมฯ โดยได้ทำความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับรายละเอียดและขั้นตอน
การขอใช้มาตรการ AD กับสินค้าปลากะพง ตาม พ.ร.บ. การตอบโต้การทุ่มตลาดฯ และให้คำแนะนำ

เกี่ยวกับการจัดทำข้อมูลสำหรับใช้ในการยื่นคำขอฯ และกระบวนการโต้สวน AD พร้อมได้มอบหมายเจ้าหน้าที่ของกรมฯ เป็นผู้ประสานงานและให้คำปรึกษากับผู้แทนสมาคมฯ เพื่ออำนวยความสะดวกในการให้คำปรึกษา และจัดเตรียมข้อมูลในการยื่นคำขอฯ

คำถามข้อที่ ๒ กระทรวงพาณิชย์จะมีแนวทางใดในการโต้ตอบสินค้าเกษตรและประมง ในราคาที่ถูกที่เข้ามาตีตลาดสินค้าไทย โดยอาศัยช่องโหว่เรื่องข้อตกลงทางการค้า หรือ FTA ทั้งนี้ ตามข้อตกลงของ WTO ก็เปิดทางว่าประเทศสมาชิกสามารถใช้มาตรการสนับสนุนเกษตรกรได้ เพื่อเป็นการสำรองอาหารภายในประเทศ แต่ก็ต้องไม่มากเกินไปและเป็นไปได้หรือไม่ที่กระทรวงพาณิชย์ จะมีนโยบายสนับสนุนราคาแก่เกษตรกรให้ได้ราคาสูงกว่าราคาตลาดปัจจุบันเล็กน้อย เพื่อเป็นการชดเชยต้นทุนการผลิตที่มีราคาสูงทั้งค่าไฟฟ้า ค่าน้ำมัน ค่าอาหาร ค่าแรงที่นับวันจะราคาสูงขึ้น ดังนั้น เพื่อเป็นการส่งเสริมให้ผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงสามารถแข่งขันได้ กระทรวงพาณิชย์สามารถกำหนด มาตรการให้ความช่วยเหลือผู้เพาะเลี้ยงปลากะพงโดยสนับสนุนราคาให้ กิโลกรัมละ ๑๕ - ๒๐ บาท เพื่อชดเชยต้นทุนการผลิตที่สูงขึ้นได้หรือไม่ หากทำไม่ได้เพราะเหตุใด ขอทราบรายละเอียด

คำตอบ

๒.๑ ประเทศไทยได้ยกเว้นอากรนำเข้าสินค้าปลากะพง โดยในปี ๒๕๖๖ ไทยนำเข้าปลากะพง มูลค่า ๔,๔๗๔.๔๓ ล้านบาท โดยเป็นการนำเข้าทั่วไป มิใช่เป็นการใช้สิทธิภายใต้ FTA ทั้งนี้ ไทยสามารถให้การอุดหนุนตามที่ความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและการตอบโต้การอุดหนุน (Agreement on Subsidies and Countervailing Measures) กำหนดให้ดำเนินการได้ รวมถึงอาจพิจารณา กำหนดมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (SPS) เพิ่มเติม เพื่อช่วยลดผลกระทบจากการนำเข้า อย่างไรก็ดี ก็อาจส่งผลให้ประเทศคู่ค้าของไทยพิจารณาใช้มาตรการลักษณะเดียวกันเพื่อตอบโต้ กับสินค้าส่งออกอื่น ๆ ของไทยได้เช่นกัน

๒.๒ หากเกษตรกรได้รับผลกระทบจากการทุ่มตลาด หรือการอุดหนุนปลากะพงจากประเทศ มาเลเซีย สามารถมายื่นคำขอใช้มาตรการ AD/CVD ต่อกรมการค้าต่างประเทศได้ ซึ่งต้องมีข้อมูล การทุ่มตลาดหรือการอุดหนุน และความเสียหายและหลักฐานตามเกณฑ์ที่กำหนด โดยผู้ยื่นคำขอ ต้องรวมตัวกันเพื่อให้ข้อมูลด้านความเสียหายในนามอุตสาหกรรมภายในของประเทศ และการพิสูจน์ ความเสียหายอุตสาหกรรมภายในจะต้องมีข้อมูลที่น่าเชื่อถือและตรวจสอบได้ รวมทั้งพิสูจน์ได้ว่ามี ความเสียหายครบถ้วนทุกปัจจัยตามที่กฎหมายกำหนด เช่น กำไร/ขาดทุน ส่วนแบ่งตลาด การใช้กำลังการผลิต สินค้าคงคลัง กระแสเงินสด ความสามารถในการระดมทุนหรือการลงทุน เป็นต้น

ซึ่งมาตรการ AD/CVD ใช้สำหรับตอบโต้กับผู้ผลิต/ผู้ส่งออกจากประเทศที่ถูกไต่สวน โดยการเรียกเก็บอากรเพิ่มเติมกับสินค้านำเข้าในสัดส่วนที่มีการทุ่มตลาดหรือการอุดหนุนตามความเป็นจริง

๒.๓ ในปี ๒๕๖๓ และปี ๒๕๖๔ กรมการค้าภายในได้ดำเนินการตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรผู้เลี้ยงปลากระพง โดยการเชื่อมโยงการระบายจำหน่ายปลากระพงออกนอกแหล่งผลิต ในช่วงที่ราคาปลากระพงตกต่ำ โดยขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร สำหรับในปี ๒๕๖๗ ได้ดำเนินโครงการเชื่อมโยงการระบายจำหน่ายปลากระพง ในช่วงวันที่ ๑๙ มกราคม - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๗ เป้าหมายปริมาณ ๑,๕๐๐ ตัน วงเงิน ๖๐ ล้านบาท โดยเป็นค่าใช้จ่ายในการบริหารจัดการผลผลิตให้แก่เกษตรกร ในอัตราไม่เกินกิโลกรัมละ ๓๐ บาท และค่าบริหารจัดการด้านการตลาด อาทิ ค่าเก็บรักษา ค่าบรรจุภัณฑ์ ค่าขนส่ง ให้แก่เกษตรกรหรือผู้รวบรวม ในอัตราไม่เกิน กิโลกรัมละ ๑๐ บาท ซึ่งผลการดำเนินการเชื่อมโยงการจำหน่ายปลากระพงมีปริมาณรวม ๑,๕๓๒ ตัน มีเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการฯ รวม ๘๗๓ ราย ในพื้นที่จำนวน ๑๗ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสงขลา เพชรบุรี สมุทรสงคราม ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ตรัง สมุทรปราการ สมุทรสาคร ตราด ปัตตานี ชุมพร สตูล นครศรีธรรมราช กรุงเทพมหานคร และสุราษฎร์ธานี